

คำอธิบายข้อมูล	
รหัสของตาราง	EC_MB_004
ชื่อตาราง	ปริมาณเงินและองค์ประกอบ (2513-2549)
ความถี่ของข้อมูล ความล่าช้าและกำหนดเวลาเผยแพร่	ความถี่ รายเดือน ความล่าช้า 1 เดือน กำหนดการเผยแพร่ เผยแพร่วันทำการสุดท้ายของ 1 เดือนถัดไป
หลักวิธีทางสถิติ	<p>ปริมาณเงิน เป็นปริมาณของเงินหรือสินทรัพย์อื่นที่ใกล้เคียงกับเงินที่หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ การวัดปริมาณเงินในทางบัญชีจะมองว่าเงินเป็นสินทรัพย์ทางการเงินของผู้ถือครองเงิน (money holder) แต่จะมองเป็นหนี้สินทางการเงินของผู้สร้างเงิน (money issuer) ซึ่งโดยนัยกฎของบัญชี หากนับรวมเงินที่เป็นสินทรัพย์ในมือผู้ถือครองเงินทุกราย ย่อมมีขนาดเท่ากับเงินที่เป็นหนี้สินของผู้สร้างเงินทุกรายรวมกันที่มีต่อผู้ถือครองเงิน แต่ในทางปฏิบัติ การที่จะประมวลข้อมูลจากผู้ถือครองเงินทุกรายซึ่งหมายถึง ประชาชน บริษัทธุรกิจเอกชนต่างๆ ย่อมมีความยากลำบากและมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าการเก็บข้อมูลจากฝ่ายที่เป็นผู้สร้างเงินที่มีจำนวนรายน้อยกว่ามาก ดังนั้น การจัดทำปริมาณเงินจึงอาศัยการประมวลข้อมูลจากงบการเงินของกลุ่มนี้</p> <p>การจำแนกกลุ่ม money holder และ money issuer มีนัยสำคัญ ต่อกระบวนการจัดทำและตัวเลขปริมาณเงินที่ได้ เพราะว่า การจัดทำปริมาณเงินนั้น จะต้องรวบรวมยอดของสถาบันการเงินที่เป็น money issuer มาใช้ในการประมวลตัวเลข และโดยที่ปริมาณเงินนั้น เป็นผลลัพธ์จากการนับรายการจากด้านหนี้สินที่จัดแล้วว่าเป็นเงิน ซึ่งเป็นหนี้สินของ money issuer ที่มีต่อเจ้าหนี้ที่เป็น money holder และกระบวนการสร้างเงินในส่วนนี้จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตัวแปรของเศรษฐกิจมหภาค ฉะนั้น หากสถาบันการเงินที่นับเป็น money issuer มีจำนวนเปลี่ยนแปลงไป ก็จะมีผลให้ตัวเลขปริมาณเงินเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับขนาดของหนี้สินที่ให้นับรวมในปริมาณเงิน</p> <p>เนื่องจากในตารางนี้แสดงปริมาณเงินตั้งแต่ปี 2513 จนถึงปี 2549 การจำแนกกลุ่ม money issuer ของปริมาณเงิน series นี้จะเป็นไปตามการมีบทบาทในการสร้างเงินในแต่ละช่วงเวลา เช่นบริษัทเงินทุนและสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่รับฝากเงินจะเป็น money holder ในช่วงแรกๆเนื่องจากยังมีบทบาทในการสร้างเงินน้อย ต่อมาเมื่อสถาบันเหล่านี้มีบทบาทเพิ่มในการสร้างเงินจึงได้มีการจัดเข้าเป็น money issuer ทำให้ปริมาณเงินใน series นี้จะมีหลายนิยามขึ้นอยู่กับการจัดกลุ่มของ money issuer ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • M1 และ M2 เป็นปริมาณเงินตามความหมายแคบและกว้างในสมัยที่ระบบการเงินของประเทศมีเพียงธนาคารพาณิชย์ทำหน้าที่เป็นสถาบันหลักที่เป็นตัวกลางทางการเงินในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งหมายความว่า การจัดทำปริมาณเงินในยุคนี้นับเฉพาะ ธพท. และธนาคารพาณิชย์เท่านั้นที่เป็น money issuer ในขณะที่ภาคเศรษฐกิจอื่นๆ (ยกเว้นรัฐบาลกลาง) จัดเป็น money holder • M2a เป็นปริมาณเงินตามความหมายที่กว้างกว่า M2 โดยเพิ่มบริษัทเงินทุนเป็น money issuer และภาคเศรษฐกิจอื่นๆที่เหลือ (ยกเว้นรัฐบาลกลาง) เป็น money holder • M3 เป็นปริมาณเงินตามความหมายที่กว้างที่สุด โดยเพิ่มสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่เป็นธนาคาร เป็น money issuer และ ภาคเศรษฐกิจอื่นๆที่เหลือ (ยกเว้นรัฐบาลกลาง) เป็น money holder <p>ตารางนี้เป็นตารางแสดงรายละเอียดองค์ประกอบของปริมาณเงินตามนิยามของปริมาณเงินต่างๆข้างต้น โดยจัดทำจากงบการเงินและข้อมูลประกอบที่เกี่ยวข้องของสถาบันรับฝากเงินที่เป็นผู้สร้างเงิน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา (ปิดดำเนินการ ก.ย. 2550) และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงิน (เป็นงบ consolidate) 2. ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ (ไม่รวมข้อมูลของสาขา ธพ. ไทยที่อยู่ในต่างประเทศ) 3. สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย 4. กิจการวิเทศธนกิจ (ปิดดำเนินการตั้งแต่ ปี 2549) 5. บริษัทเงินทุน 6. สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่เป็นธนาคาร <p>ตารางปริมาณเงินและองค์ประกอบ แสดงยอดคงค้าง ณ วันสิ้นเดือน ตั้งแต่ปี 2513- 2549 และมีหน่วยเป็นล้านบาท</p> <p>รายการปริมาณเงิน ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เงินสดที่ไม่อยู่ในมือ ธพท. ธพ. และรัฐบาล (Currency outside DCs & Central Gov.) ประกอบด้วย ธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ที่หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ โดยในการจัดทำจะใช้ยอดธนบัตรออกใช้โดย ธพท. และเหรียญกษาปณ์ หักด้วยเงินสดในมือ ธพท. เงินสดในมือของธนาคารพาณิชย์ และเงินสดในมือรัฐบาลกลาง 2. เงินรับฝากกระแสรายวันที่ ธพท. และ ธพ. (Demand Deposits at BOT & Commercial Banks) เป็น

คำอธิบายข้อมูล	
	<p>ยอดเงินรับฝากประเภทกระแสรายวันที่ ธปท. และ ธพ. ที่ผู้ฝากเงินเป็นภาคเศรษฐกิจที่ไม่ใช่ ธพ. ด้วยกัน และรัฐบาลกลาง</p> <p>3. เงินรับฝากประเภทอื่นที่ ธพ. (Other Deposits at Commercial Banks) ประกอบด้วย</p> <p>3.1 ยอดเงินรับฝากประเภทออมทรัพย์ เงินฝากประจำ บัญชี margin deposit ที่ ธพ. และผู้ฝากเงินต้องเป็นภาคเศรษฐกิจที่ไม่ใช่ ธพ. ด้วยกัน และรัฐบาลกลาง</p> <p>3.2 บัตรเงินฝาก (NCDs/FRCDs) ที่ ธพ. เป็นผู้ออก และภาคเศรษฐกิจที่ไม่ใช่ ธพ. ด้วยกัน และรัฐบาลกลาง เป็นผู้ถือ</p> <p>4. ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกโดย บง. (Promissory Notes Issued by Finance Companies) เป็นตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกเพื่อระดมทุนโดยบริษัทเงินทุน</p> <p>5. หัก: รายการส่วนต่างจากการรวมบัญชีของ M2a (Less Consolidation Adjustment for M2a) เป็นรายการส่วนต่างระหว่างกัน (สุทธิ) ที่ บง. มีกับ ธปท. และ ธพ.</p> <p>6. เงินรับฝากที่ ธนาคารเฉพาะกิจ (Deposits at Specialized Banks) เป็นยอดเงินรับฝากทุกประเภทที่ธนาคารเฉพาะกิจ</p> <p>7. หัก: รายการส่วนต่างจากการรวมบัญชีของ M3 (Less Consolidation Adjustment for M3) เป็นรายการส่วนต่างระหว่างกัน (สุทธิ) ที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีกับ ธปท. ธพ. และ บง.</p> <p>ธนาคารแห่งประเทศไทยจัดทำและเผยแพร่ปริมาณเงินในช่วงปี 2513 -2549 โดยแสดงปริมาณเงินทั้งหมด 4 นิยาม</p> <p>M1 เป็นปริมาณเงินตามความหมายแคบและถือว่า ธปท. และ ธพ. เป็น money issuer = ข้อ 1+ ข้อ 2</p> <p>M2 เป็นปริมาณเงินตามความหมายกว้างและยังถือว่า ธปท. และ ธพ. เป็น money issuer = M1 + ข้อ 3</p> <p>M2a เป็นปริมาณเงินตามความหมายกว้าง โดยเพิ่ม บง. เข้ามาเป็น money issuer ด้วย = M2 + ข้อ 4 - ข้อ 5 เนื่องจากเมื่อนำงบการเงินของ บง. มารวมกับ ธปท. และ ธพ. จะต้องตัดรายการระหว่างกันออกเพื่อให้เป็นตัวเลขที่ทั้ง 3 สถาบันมีกับกลุ่ม Money holder เท่านั้น เช่น บง. ฝากเงินไว้ที่ ธพ. และ ธปท. ก็จะต้องหักรายการนี้ออกจากเงินฝากทั้งหมด เพื่อให้เหลือแต่เงินฝากที่เป็นของ money holder</p> <p>ทั้งนี้ ในปริมาณเงิน M2a ผู้ใช้ข้อมูลสามารถจัดทำปริมาณเงินในความหมายแคบในขอบเขตของ M2a ได้ โดย = M1 - เงินสดในมือ บง. - เงินฝากกระแสรายวันของ บง. ที่ ธปท. และ ธพ.</p> <p>M3 เป็นปริมาณเงินตามความหมายกว้างที่สุด โดยเพิ่มธนาคารเฉพาะกิจเป็น money issuer = M2a + ข้อ 6 - ข้อ 7 เนื่องจากเมื่อนำงบการเงินของธนาคารเฉพาะกิจมารวมกับ ธปท. ธพ. และ บง. จะต้องตัดรายการระหว่างกันออกเพื่อให้เป็นตัวเลขที่สถาบันรับฝากเงินมีกับกลุ่ม Money holder เท่านั้น</p> <p>ทั้งนี้ ในปริมาณเงิน M3 ผู้ใช้ข้อมูลสามารถจัดทำปริมาณเงินในความหมายแคบในขอบเขตของ M3 ได้ โดย = M1+ เงินฝากกระแสรายวันของกลุ่ม money holder ที่ฝากไว้ที่ธนาคารเฉพาะกิจ- เงินสดในมือธนาคารเฉพาะกิจ และ บง. - เงินฝากกระแสรายวันระหว่างสถาบันเฉพาะกิจกับ ธปท. ธพ.</p>
แหล่งที่มาของข้อมูล	<ol style="list-style-type: none"> 1. ธนาคารพาณิชย์ 2. บริษัทเงินทุน 3. กิจการวิเทศธุรกิจ 4. สถาบันการเงินเฉพาะกิจ 5. กรมธนารักษ์ 6. กรมบัญชีกลาง
สื่อที่ใช้ในการเผยแพร่	<p>เว็บไซต์ ธนาคารแห่งประเทศไทย</p> <p>https://www.bot.or.th/App/BTWS_STAT/statistics/BOTWEBSTAT.aspx?reportID=6&language=th</p>
การปรับปรุงข้อมูล	<p>ปรับตามข้อมูลจริง เมื่อแหล่งข้อมูลมีการแก้ไข (ไม่สามารถระบุเวลาได้)</p>
หมายเหตุ	<p>1. การเปลี่ยนแปลง coverage ของข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2542 ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) ได้ควบรวมกับบริษัทเงินทุนกรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอื่น 12 แห่ง 1.2 ตั้งแต่มกราคม 2545 ปรส. อยู่ระหว่างดำเนินการชำระบัญชีเพื่อเตรียมเปิดกิจการ จึง ไม่ได้จัดทำข้อมูลงบการเงินของ 56 บง. ที่ถูกสั่งให้ปิดกิจการเพื่อส่งให้ทีมสถิติการเงิน ดังนั้นการประมวลผลตั้งแต่ มกราคม 2545 จึง ไม่รวมข้อมูลของ 56 บง. ดังกล่าว 1.3 ตั้งแต่เดือนเมษายน 2545 เพิ่มข้อมูลธนาคารธนาชาติ จำกัด (มหาชน) 1.4 ตั้งแต่เดือนกันยายน 2547 ธนาคารทหารไทย ควบรวมกิจการกับธนาคารดีบีเอส ไทยทูน และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 1.5 ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2548 รวมธนาคารไซซีเยเต้ เจนเรล สาขากรุงเทพฯ 1.6 ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2548 บง. ไทยเพิ่มทรัพย์สินควบรวมกับ บง. ทีสโก้ และยกระดับเป็นธนาคารทีสโก้

คำอธิบายข้อมูล

- จำกัด (มหาชน)
- 1.7 ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2548 บง.รัตนทูนควบรวมกับบง.เกียรตินาทิน และยกระดับเป็นธนาคารเกียรตินาทิน จำกัด (มหาชน)
  - 1.8 ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2548 บง.สินเอเชีย ควบรวมกับบง.บัวหลวง และยกระดับเป็นธนาคารสินเอเชีย จำกัด (มหาชน) และบค.แลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ ควบรวมกับ บง.บุคคลภัย และยกระดับเป็นธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน)
  - 1.9 ตั้งแต่เดือนมกราคม 2549 บง. จีอี มั่นนี้ ยกระดับเป็นธนาคาร จีอี มั่นนี้ เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน)
  - 1.10 ตั้งแต่เดือนเมษายน 2549 บง. ธนาชาติควบรวมกับ ธ.ธนาชาติ

2. การหยุดการจัดทำข้อมูล series นี้

ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นไป ได้จัดทำตารางปริมาณเงินและองค์ประกอบตามรูปแบบใหม่ ตามมาตรฐาน Monetary and Financial Statistics Manual MFSM2000 และเผยแพร่ในตาราง EC_MB_004_S2 ปริมาณเงินและองค์ประกอบ ดังนั้น ช่วงปี 2540 - 2549 จะมีข้อมูลที่จัดทำทั้ง 2 รูปแบบเพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลใช้เปรียบเทียบในช่วงที่มีการปรับเปลี่ยนตารางใหม่

ความแตกต่างของตารางนี้กับตาราง EC_MB_004_S2

- ตาราง EC_MB_004_S2 ไม่นับรวมข้อมูลงบการเงินของกองทุนฟื้นฟูฯ
- ตาราง EC_MB_004_S2 จะรวมรายการดอกเบี้ยค้างรับ/ค้างจ่าย (ถ้ามี) ในรายการสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินด้วย
- การจัดกลุ่มเศรษฐกิจและรายการสินทรัพย์และหนี้สินในตาราง EC_MB_004_S2 จะเป็นไปตามมาตรฐาน MFSM2000

ทีมสถิติการเงินการคลัง 1-2
ฝ่ายเศรษฐกิจมหภาค
โทร. 0-2283-5125, 0-2283-6188